

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра фінансів, банківської справи і підприємництва

Методичні вказівки
до виконання та оформлення кваліфікаційної роботи
магістра

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
назва освітньої програми	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
статус	державна атестація

Краматорськ, 2020

Методичні рекомендації для виконання та захисту кваліфікаційної роботи призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Методичні рекомендації містять основні вимоги до змісту та оформлення кваліфікаційної роботи, організації її виконання, порядку захисту та оцінювання

Розробник(и): д-р екон. наук, доцент С.Є. Борисова, д-р екон. наук, професор С.Я. Єлецьких, канд. екон. наук, доцент Т.І. Свиначенко, канд. екон. наук, доцент О.М. Крук, канд. екон. наук О.В. Балашова, канд. екон. наук Ю.О. Гетьманенко. – Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна академія, 2020. – 46 с.

Погоджено з групою забезпечення освітньої програми.

Керівник групи забезпечення, гарант освітньої програми:

С.Є. Борисова, д-р екон. наук, доцент,
професор кафедри

Розглянуто і затверджено на методичному семінарі кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва, протокол № 15 від 14.04.2020р:

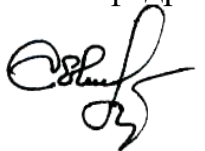
Голова методичного семінару:

С.Я. Єлецьких, д-р екон. наук, професор

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва, протокол № 17 від 21.04.2020р.

Завідувач кафедри:

С.Я. Єлецьких, д-р екон. наук, професор

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту, протокол № 7-06-20 від 04.05.2020р.

Голова Вченої ради факультету:

С.В. Мироненко, д-р техн. наук, професор

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ПРОЕКТУВАННЯ МАГІСТРІВ.....	7
1.1. Мета і завдання кваліфікаційного проектування.....	7
1.2. Тематика кваліфікаційного проектування.....	8
1.3. Етапи і організація виконання кваліфікаційного проектування.....	9
1.4. Контроль за ходом виконанням кваліфікаційної роботи.....	18
1.5. Організація і порядок захисту кваліфікаційних робіт.....	19
1.6. Критерії оцінювання.....	21
РОЗДІЛ 2. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ.....	22
2.1. Загальні положення.....	22
2.2. Нумерація.....	23
2.3. Ілюстрації.....	24
2.4. Таблиці.....	25
2.5. Формули.....	26
2.6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	27
2.7. Оформлення списку використаних джерел.....	29
2.8. Додатки.....	29
РОЗДІЛ 3. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА ПЛАГІАТ.....	30
3.1 Положення перевірки магістерських кваліфікаційних робіт на плагіат.....	30
3.2 Використання «etxt Антиплагіат» для оцінки унікальності магістерських кваліфікаційних робіт.....	31
Додаток А. Рекомендована тематика магістерських кваліфікаційних робіт.....	33
Додаток Б. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи.....	36
Додаток В. Завдання на кваліфікаційну роботу.....	37
Додаток Г. Зміст (зразок).....	39
Додаток Д. Титульний лист автореферату (зразок).....	40
Додаток Е. Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел.....	41
Додаток Ж. Зразки документів для проведення перевірки роботи на плагіат.....	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	46

ВСТУП

Ступінь вищої освіти «магістр» у сучасній ступеневій вищій освіті України займає чільне місце, саме тому, що це другий рівень вищої освіти, який передбачає формування у здобувачів навичок науково-дослідної або управлінської діяльності у відповідній сфері економіки держави стосовно професійної діяльності.

Магістерська робота – останній етап навчання здобувачів вищої освіти Академії, яка виконує кваліфікаційну функцію, демонструє рівень опанування здобувачем вищої освіти нормативної програми з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та відображає вміння магістра вести науковий пошук, а також самостійно вирішувати поставлену професійну задачу.

У процесі підготовки та написання роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти здобувачу необхідно вирішити певні завдання і досягти її мети, адже магістерська робота є самостійним, закінченим дослідженням з проблем підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; має внутрішню єдність, сукупність теоретичних, методичних, організаційних і практичних положень, висновків і рекомендацій, що виносяться на публічний захист.

Підготовка, написання та захист магістерської роботи – це перші самостійні кроки магістранта у наукових дослідженнях обраної галузі науки і від того, наскільки вони будуть професійними, багато в чому залежать майбутні досягнення магістрів у практичній роботі, а за бажанням і у науковій з наступним отриманням наукового ступеню доктора філософії або доктора наук відповідної спеціальності.

Зміст роботи повинен складати результати досліджень теорії та практики спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; розробку пропозицій і процедур для вирішення поставленого завдання.

Кваліфікаційна робота магістра свідчить про вміння здобувача стисло, логічно та аргументовано викладати матеріал дослідження.

До основних завдань, що вирішуються у процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра відносяться:

- науковий пошук та визначення теоретичних основ проблеми, яка розглядається; систематизація теоретичних і практичних знань з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також використання цих знань у процесі вирішення конкретних науково-дослідних та практичних завдань;
- розвиток навичок до самостійної роботи, опанування методикою наукових досліджень аналітичних проблем як обов'язкових компонентів інструментарію магістра-дослідника;
- прояв ступеню підготовки магістранта для самостійної роботи у науково-дослідній або управлінській діяльності у відповідній сфері професійної діяльності.

Виконання та захист кваліфікаційної роботи магістра забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких основних компетентностей:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог;
 - здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
 - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
 - здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
 - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
 - визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
 - здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур;
 - здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності
 - здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;
 - здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності;
 - здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.
- здатність проводити наукові дослідження з використанням методології теоретичних та аналітичних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності, зокрема засобів ділового та академічного володіння іноземною мовою.

Виконання та захист кваліфікаційної роботи магістра забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких основних результатів навчання:

- вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності;
- визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення;
- вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети;
- застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп;
- вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;
- вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність;
- визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;

- оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень;

- розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності;

- вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків;

вміти опрацьовувати наукову інформацію, аналізувати й узагальнювати її, проводити наукові дослідження з використанням новітніх методів наукових досліджень та методології теоретичних та аналітичних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності, зокрема засобів ділового та академічного володіння іноземною мовою.

В процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра використовуються такі основні методи навчання:

- студентоцентроване навчання;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод, зокрема з проведенням презентацій;
- метод самостійної роботи здобувачів та самостійного навчання, зокрема з вивченням оприлюднених навчальних матеріалів в системі Moodle;
- консультації з викладачами та керівником кваліфікаційної роботи, самонавчання, підготовка кваліфікаційної роботи та презентація результатів, які отримані під час дослідження, визначення рівня академічної доброчесності;

В процесі виконання та захисту кваліфікаційної роботи магістра використовуються такі основні методи оцінювання:

- оцінювання участі здобувачів у науково-практичних заходах, тренінгах за участь у тематичній дискусії, за виступ із презентацією науково-дослідної роботи;
- оцінювання презентації результатів виконання завдань та досліджень;
- оцінювання використання сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вміння застосовувати творчі підходи в процесі наукового пошуку інформації;
- оцінювання якості опрацювання здобувачем літератури, законодавчої бази та електронних джерел за темою дослідження;
- атестація; перевірка на відповідність стандартам академічної доброчесності з наступним допуском або недопуском до захисту; оцінювання науково-практичних результатів кваліфікаційної роботи магістра, їх презентації та захисту з урахуванням відгуку керівника, рецензента та атестаційної комісії.

РОЗДІЛ 1.

ОРГАНІЗАЦІЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ПРОЕКТУВАННЯ МАГІСТРІВ

1.1 Мета і завдання виконання та захисту кваліфікаційної роботи

Магістерська кваліфікаційна робота (МКР) є самостійним дослідженням, що виконується здобувачем магістратури на завершальному етапі фахової підготовки. Вона є кваліфікаційною працею, однією із форм виявлення теоретичних і практичних знань, вміння їх застосовувати при розв'язуванні конкретних наукових, економічних, соціальних і виробничих завдань і містить елементи наукової новизни в певній галузі знань або напрямі практичної діяльності.

МКР, як теоретико-прикладне дослідження, повинна містити глибоке теоретичне осмислення актуальної економічної задачі, обґрунтований проект практичного її розв'язання, виконаний на основі ретельно проведеного аналізу діяльності конкретної бази практики.

Зміст роботи та форма її подання характеризуються відносним ступенем абстрагування, активним застосуванням засобів логічного мислення, економіко-математичних розрахунків, комп'ютерних програм та математичної статистики. Це кваліфікаційна робота, на підставі якої Державна екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про отримання ступеня вищої освіти – магістр.

Метою підготовки МКР є поглиблення здобувачем теоретичних і практичних знань зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», вироблення умінь застосовувати їх при вирішенні конкретних практичних завдань; сприяння розвитку пошуку сучасних наукових досягнень у певній сфері та вміння їх самостійно застосовувати при вирішенні прикладних проблем.

МКР повинна мати логічний, аргументований характер і відповідати таким вимогам:

- містити науковий аналіз предмета дослідження;
- результати особисто проведених комплексних досліджень та аналіз прикладних проблем у сфері управління фінансово-економічною безпекою відповідно до узагальненого об'єкта діяльності;
- вносити і обґрунтовувати реальні пропозиції щодо вдосконалення різних аспектів професійної діяльності відповідно до предмета дослідження;
- бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи.

Базою написання магістерської кваліфікаційної роботи повинні бути реально діючі підприємства, установи, організації різних форм власності та організаційно-правових форм, що здійснюють діяльність у бізнес-середовищі.

Працюючи над МКР, здобувач має засвоїти навички правильної постановки проблемного завдання та обґрунтування його актуальності, формулювання мети і задач дослідження, побудови логічного плану і оптимальної структури, роботи з літературними джерелами та статистичною

інформацією, аналізу та оцінки різних аспектів діяльності організації, обґрунтування власних узагальнень, висновків і пропозицій.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи магістра є:

- поглиблення та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного предмету дослідження;
- проведення всебічної діагностики ситуації із застосуванням сучасного фінансово-економічного інструментарію;
- розробка та оцінка альтернативних підходів до вирішення визначених задач;
- обґрунтування запропонованих рішень з використанням ситуаційного аналізу;
- підготовка доповіді та наочних матеріалів, що передають основний зміст роботи та пропозиції автора, з подальшим їх публічним захистом.

Випускники спеціальностей 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» повинні досконало володіти питаннями теорії і практики, вміти аналізувати сучасні досягнення вітчизняної та світової науки з використанням сучасних методів та засобів автоматизації праці, виробити вміння працювати з науковою літературою та статистичною інформацією, правильно використовувати керівну інформацію, творчо розв'язувати організаційно-економічні, екологічні та інші задачі з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки.

Магістерська кваліфікаційна робота як метод оцінювання рівня якості підготовки має продемонструвати, що магістр володіє спеціальними знаннями, які здобуті у процесі навчання та практичної підготовки на рівні новітніх досягнень науки щодо управління підприємством, торгівлею, біржовою діяльністю, що є запорукою його професійного мислення та творчої діяльності.

1.2 Тематика кваліфікаційного проектування

Важливішою вимогою до сучасної кваліфікаційної роботи магістрів є її реальність, тому актуальні теми пропонуються підприємствами, організаціями, банківськими установами або кафедрою. Здобувачі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» можуть включатися у виконання науково-дослідницьких робіт кафедри.

Тему кваліфікаційної роботи магістрів визначає випускаюча кафедра і видає здобувачу в перший тиждень переддипломної практики після закінчення першого курсу. Для підготовки кваліфікаційної роботи кожному здобувачу назначаються керівник і консультанти. Рекомендовану тематику магістерських кваліфікаційних робіт наведено в додатку А.

Визначення напряму дослідження здійснюється, зважаючи на науково-практичні інтереси та досвід магістранта, рекомендованої тематики кваліфікаційних робіт, профілю наукових досліджень кафедри, замовлень підприємств, перспектив працевлаштування тощо.

Назва магістерської роботи повинна бути, по можливості, короткою, відповідати обраній спеціальності та суті вирішеної наукової задачі, вказувати

на мету дослідження і його завершеність. У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру.

Перелік тем магістерських кваліфікаційних робіт визначає кафедра фінансів, банківської справи і підприємництва та щорічно їх переглядає. Здобувач обирає тему із запропонованого кафедрою переліку.

Магістерські кваліфікаційні роботи охоплюють тематику дисциплін професійної підготовки зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Допускається з дозволу завідувача кафедри виконання непередбачених переліком тем, запропонованих здобувачами, якщо відповідно обґрунтовується необхідність їх виконання.

Внесення змін у назву теми, пропонування нової теми здобувачем має бути обґрунтоване, обговорене та узгоджене з науковим керівником. Формулювання обраної теми подається для затвердження на засіданні випускової кафедри. Перевага надається тій темі дослідження, яка дозволяє здобувачу максимально виявити свою творчість та ініціативу.

Магістерські кваліфікаційні роботи зі всіх тем виконуються на звітних матеріалах конкретного підприємства чи установи за місцем проходження переддипломної практики.

1.3 Етапи і організація виконання кваліфікаційного проектування

До виконання магістерської роботи допускаються здобувачі, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію, виступали з доповідями на наукових, науково-практичних семінарах, приймали участь у міжнародних, всеукраїнських та вузівських конференціях, завершили проходження практики і захистили звіт.

Виконання магістерської кваліфікаційної роботи охоплює такі етапи:

- вибір і затвердження теми;
- підбір і ознайомлення з літературою;
- складання плану, розробка індивідуального завдання та календарного плану на виконання кваліфікаційної роботи;
- поглиблене вивчення літературних джерел і написання теоретичної частини магістерської кваліфікаційної роботи;
- збір та аналітична обробка статистичних матеріалів з теми дослідження;
- написання і оформлення магістерської кваліфікаційної роботи;
- проходження нормоконтролю;
- формування автореферату, доповіді і презентації до магістерської кваліфікаційної роботи;
- перевірка кваліфікаційної роботи на плагіат;
- отримання відгуку наукового керівника на магістерську кваліфікаційну роботу;
- зовнішнє рецензування магістерської кваліфікаційної роботи;
- подання магістерської кваліфікаційної роботи в ДЕК та її захист.

Вибір теми магістерської кваліфікаційної роботи здобувач здійснює згідно із графіком, який встановлюється кафедрою. В ньому регламентуються строки вибору теми, погодження плану роботи, виконання окремих розділів, подання їх та роботи в цілому на кафедрі та терміни захисту.

Закріплення за здобувачем теми кваліфікаційної роботи відбувається за його власною письмовою заявою, за пропозицією випускової кафедри оформлюється наказом ректора ДДМА не пізніше, чим за два тижні до початку переддипломної практики.

В перший день переддипломної практики здобувачу видається завдання на кваліфікаційне проектування, яке оформлюється на бланках установлені форми, що складається керівником кваліфікаційної роботи, консультантами та затверджується завідувачем кафедри (додатки Б, В).

Завдання на кваліфікаційне проектування підписується здобувачем, керівником роботи та всіма консультантами, після цього затверджується завідувачем кафедри та разом з календарним планом виконання кваліфікаційної роботи видається здобувачеві. Воно додається до завершеної кваліфікаційної роботи та разом з роботою подається до Державної екзаменаційної комісії (ДЕК).

Наказом ректора за поданням кафедри призначаються керівники кваліфікаційних робіт з числа професорів та доцентів кафедри фінансів, банківської справи і підприємництва. Керівниками кваліфікаційних робіт можуть бути наукові співробітники та висококваліфіковані фахівці інших установ і підприємств, а також найбільш досвідчені викладачі та співробітники академії.

Основні обов'язки керівника магістерської кваліфікаційної роботи наступні:

- розробка завдання на кваліфікаційне проектування магістра;
- надання здобувачу допомоги в розробці календарного плану роботи на весь період кваліфікаційного проектування;
- здійснення рекомендацій здобувачу з підбору вітчизняної та закордонної вихідної інформації з обраної теми;
- проведення систематичних (за графіком) консультацій з кваліфікаційного проектування з теоретичного, аналітичного і рекомендаційного розділів роботи;
- перевірка магістерської кваліфікаційної роботи на плагіат і складання Акту перевірки на унікальність тексту кваліфікаційної роботи в мережі Інтернет та у внутрішній базі;
- перевірка якості кваліфікаційної роботи з відображенням її результатів у відгуку на закінчену кваліфікаційну роботу.

Відвідування здобувачем консультацій є обов'язковим. Під час консультацій керівник та консультанти повинні не тільки допомагати здобувачу в знаходженні правильних науково-економічних рішень, але й сприяти розвитку його творчої активності та самостійності.

Календарний графік складається кафедрою, а контроль за його дотриманням покладається на наукового керівника. Календарний графік підготовки та захисту магістерської кваліфікаційної роботи спрямований на забезпечення високої якості виконання робіт. Він покликаний вирішити такі завдання:

- надати методичну допомогу здобувачам в організації процесу підготовки магістерських кваліфікаційних робіт;
- створити систему контролю за ходом підготовки магістерської кваліфікаційної роботи з боку кафедри;
- забезпечити систематичність та самостійність виконання здобувачем усіх робіт, передбачених індивідуальним завданням.

Кафедра періодично розглядає на своїх засіданнях хід підготовки здобувачами магістерської кваліфікаційної роботи за інформацією наукового керівника або матеріалами перевірки завідувачем кафедри.

За прийняті в кваліфікаційній роботі рішення та правильність усіх даних відповідає здобувач – автор кваліфікаційної роботи. Якщо в процесі кваліфікаційного проектування керівник упевнюється, що здобувач не підготовлений до якісного та своєчасного виконання роботи в потрібному обсязі, він ставить питання перед завідувачем кафедри про припинення кваліфікаційного проектування.

Підбір та ознайомлення з літературою є важливим підготовчим етапом, який передує складенню плану магістерської кваліфікаційної роботи. Література підбирається здобувачем самостійно з врахуванням рекомендацій наукового керівника. На стадії підбору літератури доцільно використати алфавітні, систематизовані та предметні бібліотечні каталоги, бібліографічні покажчики (обліково-реєстраційні, науково-допоміжні, рекомендаційні, критичні), довідкову літературу (енциклопедії, словники, предметні покажчики в працях окремих вчених-економістів).

З кожного питання доцільно знайти та вивчити кілька літературних джерел для того, щоб знати ступінь його теоретичної та практичної розробки. Певну допомогу можуть надати такі видання як різні бібліографічні посібники з окремих галузей знань, що випускаються спеціальними центрами інформації.

Здобувачу потрібно ознайомитись з питаннями теми у підручниках, посібниках, монографіях, брошурах, включаючи матеріали, які опубліковані в журналах та інших періодичних виданнях. Джерелами фактичного матеріалу можуть служити статистичні збірники та інші видання. Особливу увагу треба звертати на чинну законодавчу і нормативну базу, зокрема: закони України, укази Президента, постанови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, накази Міністерства фінансів України, рішення Аудиторської Палати України тощо.

Складання плану, розробка індивідуального завдання та календарного плану виконання кваліфікаційної роботи відбувається після добірки та попереднього ознайомлення з літературними джерелами з теми дослідження здобувачем. Планом магістерської кваліфікаційної роботи є перелік питань з теми, які повинні бути вивчені, досліджені та теоретично висвітлені. Він

повинен розкривати зміст теми, напрями дослідження і послідовність викладення матеріалу.

Основними складовими плану магістерської кваліфікаційної роботи є вступ, основна частина, висновки і пропозиції.

Складений план перевіряється та затверджується науковим керівником, на основі якого складається індивідуальне завдання на магістерську кваліфікаційну роботу, в якому вказуються зміст роботи, її структура, термін подання на кафедру (додаток Г).

На основі завдання на магістерську кваліфікаційну роботу здобувач разом з науковим керівником складає календарний план виконання магістерської кваліфікаційної роботи дотримуючись нормативних термінів, що наведені в завданні на магістерську кваліфікаційну роботу (додаток В).

Завдання та календарний план виконання магістерської кваліфікаційної роботи затверджуються завідувачем кафедри.

Дотримання нормативних термінів виконання магістерської кваліфікаційної роботи за затвердженими документами є обов'язковим для здобувача.

Відступ від нормативних термінів завдання і календарного плану виконання робіт можливий із згоди керівника, окрім недотримання початкової і кінцевої дат.

Науковий керівник фіксує порушення здобувачем календарного плану і повідомляє про це завідувача кафедри.

При порушенні граничних термінів календарного плану виконання магістерської кваліфікаційної роботи за рішенням кафедри здобувач може бути недопущений до її захисту.

Поглиблене вивчення літературних джерел і написання теоретичної частини магістерської кваліфікаційної роботи відбувається з аналітичного огляду літературних джерел, що є основою для складання плану роботи і методики дослідження. Самостійно складений план обговорюється з науковим керівником, і при необхідності коригується, а також затверджується ним. Формування тексту роботи здійснюється відповідно до плану на основі критичного аналізу нормативно-правової інформації і спеціальної літератури з проблеми, що розглядається, а також обробленої і систематизованої фактографічної інформації. На цьому етапі здійснюються необхідні аналітичні розрахунки, обґрунтовуються пропозиції і рекомендації, формулюються висновки.

Разом з тим, необхідно ґрунтовно вивчити чинне законодавство, насамперед закони України, укази Президента, постанови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, нормативні акти і інструкції Міністерства фінансів України, Національного банку України, Міністерства економіки України, Міністерства доходів і зборів України, Аудиторської Палати України, Державного комітету статистики України та інших міністерств та відомств, які регулюють ті чи інші види підприємницької діяльності.

Основний матеріал для написання теоретичної частини магістерської кваліфікаційної роботи формується у вигляді виписок, цитат, нотування думок, цифрових даних тощо.

Здійснивши огляд і вивчення літератури з теми дослідження, здобувач повинен згрупувати усі виписки відносно питань плану та приступити до написання теоретичної частини магістерської кваліфікаційної роботи.

В теоретичній частині магістерської кваліфікаційної роботи висвітлюються загальнотеоретичні основи питань, що досліджуються, узагальнюються існуючі підходи та статистичні лані з наряду дослідження, визначаються наявні проблеми та обґрунтовуються методичний інструментарій, а також основи аналізу і оцінки об'єкта дослідження.

Збір і аналітична обробка статистичних матеріалів з теми дослідження дозволяє сформуванню аналітичну базу для написання магістерської кваліфікаційної роботи. Дані збираються за останні три роки і узагальнюються в таблицях, графіках, діаграмах. Обробка практичних матеріалів здійснюється за допомогою економетричних методів (кореляційного, дисперсійного, кластерного аналізу), економіко-математичного моделювання, методів економічного аналізу за допомогою інформаційних технологій та спеціалізованих пакетів прикладних програм.

Написання і оформлення магістерської кваліфікаційної роботи. Після завершення обробки практичних матеріалів здобувач приступає до теоретичного узагальнення матеріалів дослідження і написання інших розділів магістерської кваліфікаційної роботи та завершення виконання основної частини магістерської кваліфікаційної роботи.

Результати проведеного дослідження викладаються у магістерській кваліфікаційній роботі виходячи з таких вимог: змістовність та конкретність викладення; системність та послідовність; завершеність викладення думки; виключення тавтології.

Згідно з регламентом здобувач зобов'язаний подавати магістерську кваліфікаційну роботу науковому керівникові перевірку частинами (за розділами) у встановлені строки. *У разі недодержання здобувачем календарного графіка виконання магістерської кваліфікаційної роботи завідувач кафедри за поданням наукового керівника магістерської кваліфікаційної роботи має право звернутися до ректора з пропозицією відрахувати здобувача як такого, що не виконує навчальний план.*

Структурними частинами кваліфікаційної роботи є:

- титульний аркуш (додаток А);
- завдання (додаток Б);
- анотація;
- зміст (додаток В);
- вступ;
- основна частина (розділи);
- висновки;
- список використаних джерел (додаток Е);
- додатки (за необхідності).

Особливу увагу слід приділити мові анотації, вона має бути лаконічною, простою та зрозумілою. Обсяг складає 1 сторінка.

Анотація повинна містити:

– відомості про обсяг пояснювальної записки, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість частин пояснювальної записки, кількість використаних джерел;

– текст анотації;

– перелік ключових слів (10–15).

Текст анотації має відображати:

– об'єкт дослідження або розроблення;

– мету роботи;

– метод чи методологію проведення роботи;

– результати роботи;

– основні конструктивні, технологічні й техніко-експлуатаційні характеристики;

– ступінь впровадження;

– рекомендації з впровадження або підсумки впровадження результатів НДР;

– галузі застосування;

– економічну ефективність або значимість роботи;

– прогностні припущення про розвиток об'єкта дослідження.

Мовні кліше для складання розширеної анотації

Кваліфікаційна робота присвячена (темі, питанню, проблемі)...

У кваліфікаційній роботі досліджується (розглядається, аналізується)...

У кваліфікаційній роботі дається характеристика...

Використовуючи (що?), автор викладає...

Головна увага звертається на...

У кваліфікаційній роботі особливо підкреслено, що...

Детально (докладно) описується...

У кваліфікаційній роботі наведено результати...

У кваліфікаційній роботі викладено теорію (історію, методика, проблему)..

У вступі коротко характеризується проблема, вирішенню якої присвячена магістерська робота, її актуальність і ступінь розробленості, об'єкт і предмет, цілі і завдання роботи, вживані методи, практична значущість.

Проблема – це теоретичне або практичне питання, відповідь на який не відома, і на який потрібно відповісти.

Актуальність визначається значущістю вибраної теми для теорії і практики.

Об'єктом роботи є процес або явище, що породжує проблемну ситуацію.

Предметом роботи вважається певна область реальної дійсності або сфера суспільного життя (соціально-економічною, політичною, організаційно-правовою і тому подібне) Якщо об'єкт - це область діяльності, то предмет - це процес, що вивчається, в рамках об'єкту. Як предмет дослідження, наприклад, можуть виступати:

- методи планування і управління виробничо-господарською або фінансовою діяльністю підприємства (або його підрозділів);

- методи планування технологічних процесів виробництва і збуту товарів і послуг і управління цими процесами;
- методи і форми управління організацією в умовах конкуренції, кризових ситуацій, невизначеності ринку;
- методи управління постачаннями ресурсів і збутом готовій продукції, організаційні форми взаємодії з постачальниками і клієнтами;
- управління маркетинговою діяльністю організації (або її підрозділів).

За своєю суттю *перший розділ* є загальним та оглядовим. У першому розділі викладають найбільш загальні теоретичні та методологічні аспекти вибраної теми дослідження. Цей розділ є основою та передумовою для розгляду проблемних питань вибраної теми. У ньому необхідно подати визначення використовуваних у роботі понять і термінів, їх систематизацію і класифікацію, сформулювати проблематику дослідження, критично розглянути різні точки зору щодо досліджуваної теми, розглянути історичний аспект стосовно розвитку поставленої проблеми, проаналізувати існуючі статистичні дані за даною тематикою, проаналізувати принципи нормативно-законодавчого регулювання процесів, що розглядаються, подати зарубіжний досвід вирішення проблеми, зробити макроекономічний аналіз окремих аспектів управління суб'єктів підприємництва. Торгівлі та біржової діяльності тощо.

За своєю суттю *другий розділ* є розрахунково-аналітичним, оскільки усі розрахунки та їх аналіз по конкретного об'єкта дослідження наводяться саме у цьому розділі. У третьому розділі на основі описаних вище методів дослідження здійснюються розрахунки, які ілюструють застосування обрано ї(-них) методики (-дик), проводиться аналіз результатів розрахунків для конкретних суб'єктів господарювання, за результатами якого формулюються практичні рекомендації, обґрунтовуються причини та фактори виявлених недоліків, формулюються конкретні пропозиції щодо вирішення поставлених у першому розділі проблем. Окрім цього, можуть бути обґрунтовані реальні можливості та пропозиції стосовно реалізації позитивного досвіду вирішення аналізованих проблем (у тому числі зарубіжного), пропозиції та напрямки удосконалення розглянутих економічних відносин та методів їх аналізу.

У *третьому розділі* на базі статистичної та фінансової звітності підприємства та на основі висновків другого розділу пропонуються власні рекомендації по підвищенню ефективності роботи об'єкту дослідження.

МКР, виконана лише за теоретичними джерелами без використання статистичних та практичних матеріалів, до захисту не допускається. При використанні практичних матеріалів необхідно давати показники в динаміці, за ряд періодів, здійснювати їх порівняльний аналіз.

У *четвертому розділі* здобувач виконує завдання з охорони праці.

Усі розділи магістерської роботи повинні бути логічно пов'язаними між собою, доповнювати та поглиблювати один одного. Зміст окремих розділів має відповідати їх назвам, а назви розділів та підрозділів повинні відповідати обраній темі випускної роботи.

Змістовну частину роботи необхідно викладати коротко, лаконічно, не перевантажуючи текст описами загальновідомих речей чи витягами із

нормативних (законодавчих) актів, уникаючи повторень та відступів від основної теми.

Розділи повинні бути відповідні один одному, як по структурному поділенню, так і за обсягом (30 - 35 сторінок).

В кінці кожного розділу повинні бути сформульовані короткі висновки.

Висновки з магістерської роботи повинні бути обсягом 3-4 сторінки. У висновках в узагальненому, тезовому вигляді, в логічній послідовності викладаються підсумки проведеної роботи. У висновках відображаються лише ті висновки та пропозиції автора, які впливають із проведеного дослідження, тобто які трапляються у 1-му, 2-му та 3-му розділах магістерської роботи.

У додатках слід розміщувати матеріали, які є не суттєвими для розуміння ідей, викладених у 1-му, 2-му або 3-му розділах роботи, ускладнюють сприйняття тексту роботи.

Враховуючи зауваження і вказівки наукового керівника, здобувач виправляє текст та доопрацьовує магістерську кваліфікаційну роботу, після чого приступає до її оформлення згідно з вимогами і здійснює *проходження нормоконтроля*.

На підставі графіка захистів кваліфікаційних робіт складається розклад проведення нормоконтролю. Не пізніше, чим за 7–10 днів до захисту магістерської кваліфікаційної роботи здобувач подає усі матеріали, який проводить один з найбільш кваліфікованих викладачів кафедри фінансів, банківської справи і підприємництва. На огляд завідувачу кафедри подаються повністю оформлена кваліфікаційна робота, підписана керівником роботи, всіма консультантами та нормоконтролером. Обов'язковим також є наявність відзиву керівника кваліфікаційної роботи.

Дипломант формує автореферат, доповіді і презентацію, для наочності представленого в магістерській роботі результатів дослідження, зміст яких погоджує з керівником (додаток Д).

Підготовлена і належним чином оформлена магістерська кваліфікаційна робота підлягає перевірці на плагіат, яка є обов'язковою згідно Тимчасового положення «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних, та навчальних роботах у Донбаській державній машинобудівній академії». Положення розроблене відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України, інших нормативно-правових актів та Статуту Донбаської державної машинобудівної академії (далі – Академії) з метою запобігання плагіату (запозиченням) у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних, кваліфікаційних, та навчальних роботах. Воно є складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) Донбаської державної машинобудівної академії.

Виконана магістерська кваліфікаційна робота подається на кафедру в строки, передбачені календарним планом виконання робіт, науковому керівнику для остаточної перевірки і *написання відгуку*.

Відгук на магістерську кваліфікаційну роботу повинен у стислій формі характеризувати якість та своєчасність виконання та оформлення роботи, ступінь економічного обґрунтування висновків і пропозицій, можливість її допуску до захисту або причини її повернення на доопрацювання зі встановленням граничних термінів.

З отриманням позитивного відгуку керівника здобувач завершує оформлення магістерської кваліфікаційної роботи та переплітає її на палітурному підприємстві.

Магістерські кваліфікаційні роботи, які допущені науковим керівником до захисту, повинні пройти *зовнішнє рецензування*.

Склад рецензентів кваліфікаційних робіт визначається кафедрою та за поданням завідувача кафедри затверджується наказом ректора академії. Як рецензенти залучаються висококваліфіковані спеціалісти підприємств і організацій, а також професори та викладачі інших ВНЗ або ДДМА, якщо вони не працюють на випусковій кафедрі.

Кваліфікаційна робота направляється на рецензію після огляду та допуску роботи до захисту завідувачем випускової кафедри не пізніше чим за п'ять днів до захисту роботи.

Зовнішнє рецензування магістерських кваліфікаційних робіт проводиться з метою надання незалежної експертної оцінки професійних компетенцій здобувачів, продемонстрованих при підготовці магістерської кваліфікаційної роботи. До зовнішнього рецензування залучаються наукові працівники та викладачі інших вищих навчальних закладів з науковим ступенем кандидата чи доктора наук.

Зовнішня рецензія повинна відзначати актуальність теми дослідження, її науково-теоретичний рівень та практичне значення, можливість використання рекомендацій і пропозицій автора у практичній діяльності об'єктів дослідження, містити ґрунтовний аналіз із зазначенням позитивних сторін і недоліків магістерської кваліфікаційної роботи і диференційовану оцінку якості магістерської кваліфікаційної роботи. Рецензія на роботу підписується рецензентом із зазначенням прізвища і посади, завіряється круглою печаткою, проставляється дата її видачі.

Подання магістерської кваліфікаційної роботи в ДЕК та її захист є останнім етапом виконання кваліфікаційної магістерської роботи.

Причиною недопущення науковим керівником роботи до захисту може бути визнання роботи такою, що написана здобувачем не самостійно.

Магістерська кваліфікаційна робота, яка має позитивний відгук (позитивну рецензію) наукового керівника та прорецензована допускається до захисту.

До захисту магістерської кваліфікаційної роботи здобувач готує доповідь, роздатковий матеріал для членів ДЕК і засоби візуального супроводу (слайди, презентації підготовлені в Microsoft PowerPoint, плакати), на основі яких підготовлена доповідь. Головне призначення таких матеріалів детально та наочно проілюструвати ті чи інші твердження автора, тому необхідно вчасно посилатися на відповідний матеріал, акцентувати на ньому увагу членів комісії.

Структуру і склад матеріалів, які подають в роздатковому матеріалі, погоджують із науковим керівником після завершення магістерської кваліфікаційної роботи, виходячи з теми магістерської роботи і структури доповіді. Рекомендаційна кількість ілюстративних матеріалів від 7 до 10 сторінок. Роздатковий матеріал має відображати одержані під час виконання магістерської роботи наукові та практичні результати.

Захист магістерської кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні ДЕК за встановленим графіком.

1.4. Контроль за ходом виконання кваліфікаційної роботи

Безпосередній контроль за ходом підготовки магістерської кваліфікаційної роботи здійснює її науковий керівник. Індивідуальні заняття і консультації керівник проводить регулярно, не рідше ніж один раз на тиждень. Щоразу здобувач повинен відзвітувати про виконану частину роботи. Керівник зобов'язаний перевірити ухвалені рішення, вказати на помилки і недоліки, пояснити, де потрібно здійснити виправлення й уточнення. Керівник оцінює рівень готовності кваліфікаційної роботи першого і п'ятнадцятого числа кожного місяця. Він робить позначки про ступінь готовності роботи в екрані ходу виконання кваліфікаційних робіт на кафедрі.

Стан підготовки кваліфікаційних робіт обговорюється на засіданнях кафедри, де керівник звітує про причини відхилення від календарного графіка.

Рекомендуються три основних строки кафедрального контролю над ходом підготовки кваліфікаційних робіт. У рамках першого контролю здобувачі повинні одержати завдання на виконання бакалаврської роботи, визначити її структуру (зміст). У цей період здобувачі повинні виконати приблизно 20 % загального обсягу робіт, підготувати наступні елементи основної частини пояснювальної записки: скласти список джерел інформації; здійснити критичний огляд науково-методичних джерел інформації; визначити перелік економічних показників і вихідної документації для залучення і попередньої обробки в період переддипломної практики.

У ході другого контролю здобувач повинен підготувати основну частину кваліфікаційної роботи (близько 70 % від загального обсягу).

При третій перевірці необхідно мати повний комп'ютерний варіант пояснювальної записки та слайди. Орієнтовний обсяг – 90 % без подання решти документів для допуску до захисту.

Завідувач кафедри фіксує рівень готовності кваліфікаційних робіт і вживає необхідних заходів у випадку недотримання графіка підготовки роботи або з появою інших проблем.

Виписки із протоколів засідань кафедри із вказівкою прізвищ здобувачів, які значно відстають від графіка, передаються в деканат для вживання відповідних дисциплінарних заходів.

1.5. Організація и порядок захисту кваліфікаційних робіт

Для захисту магістерських кваліфікаційних робіт здобувачів спеціальностей 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» організуються одна або декілька Державних екзаменаційних комісій. В коло діяльності ДЕК входять: перевірка науково-теоретичної і професійної підготовки магістрів, розробка пропозицій, спрямованих на покращення якості підготовки здобувачів.

До захисту кваліфікаційних робіт в ДЕК допускаються здобувачі, що виконали усі вимоги навчального плану та програм усіх дисциплін. Списки цих здобувачів подає до ДЕК декан факультету економіки і менеджменту. Крім того, на кожного здобувача подаються наступні документи:

а) власна картка здобувача с виставленими оцінками по всіх дисциплінах, курсових проектах та роботах, усіх видах практик, а також указується середній бал (рейтинг);

б) відгук керівника кваліфікаційної роботи;

в) згода на перевірку магістерської кваліфікаційної роботи в системі «Антиплагіат» та зберіганні роботи в репозиторії кафедри «Фінанси, банківська справа та підприємництво» та ДДМА; заява щодо самостійності виконання бакалаврської роботи; акт перевірки на унікальність тексту кваліфікаційної роботи бакалавра в мережі Інтернет;

г) зовнішня рецензія на кваліфікаційну роботу.

В ДЕК можуть бути подані також інші матеріали, що характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи – наукові статті, патенти.

Захист кваліфікаційних робіт в ДЕК звичайно починається за два–три тижня до завершення терміну кваліфікаційного проектування, передбаченого навчальним планом. Розклад роботи ДЕК та графік захисту кваліфікаційних робіт розробляються з урахуванням наступних міркувань: тривалість одного засідання ДЕК не повинна перевищувати шість астрономічних годин на день; протягом одного засідання комісія може розглянути захист не більше десяти кваліфікаційних робіт; кількість засідань комісії протягом одного тижня не повинно бути більше п'яти.

Графік захисту кваліфікаційних робіт, затверджений першим проректором ДДМА, доводиться до загального відома не пізніше, чим за місяць до початку захисту кваліфікаційних робіт. Для цього проводиться огляд кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, який проводить завідувач кафедри, та складається їх список по днях роботи ДЕК з урахуванням ступеня готовності кваліфікаційних робіт.

Під час захисту здобувач виступає з доповіддю, в якій висвітлюються результати магістерського кваліфікаційного дослідження, актуальність теми, структура роботи, об'єкт дослідження та основні теоретичні та аналітичні результати, висновки з аналізу, зміст запропонованих заходів та обґрунтування їх ефективності (рекомендується витратити не менше від 70% часу, відведеного для доповіді). Завершуючи доповідь, випускник має відзначити: які його розробки та висновки впроваджені або намічені до впровадження, де ще слід, на його думку, застосувати результати дослідження; яка фактична чи очікувана

соціально-економічна ефективність запропонованих ним заходів. Час виступу здобувача з доповіддю не повинен перевищувати 15 хвилин і має бути стислим, конкретним, з посиланням на відповідний ілюстративний матеріал, розданий на початку доповіді членам ДЕК. Члени ДЕК можуть ставити випускнику запитання з метою визначення рівня його професійної підготовки.

Під час захисту ведеться протокол засідання ДЕК. Окремо відзначається думка членів ДЕК про практичну цінність роботи і надаються рекомендації щодо використання пропозицій автора.

Загальний час захисту магістерських кваліфікаційних робіт не повинен перевищувати 30 хвилин у середньому на одного здобувача.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритих засіданнях ДЕК за участі не менше половини складу комісії та обов'язковою присутністю голови ДЕК або його заступника. Засідання проводяться як в ДДМА, так і на підприємствах та в організаціях, для яких тематика кваліфікаційних робіт, що захищаються, має науковий або практичний інтерес.

Секретар ДЕК оголошує тему кваліфікаційної роботи та передає голові ДЕК розрахунково-пояснювальну записку та всі необхідні документи, після чого здобувач отримує слово для доповіді.

В докладі тривалістю не більше 10–15 хвилин здобувач повинен сформулювати мету та завдання кваліфікаційної роботи. Чітко виділити все нове, що запропоновано та розроблено самим здобувачем, та обґрунтувати технічну і економічну доцільність цих пропозицій. На закінчення виступу треба коротко визначити техніко-економічні показники роботи, порівнюючи їх з показниками діючого виробництва або раніше виконаними розробками (з базовим об'єктом). Після доповіді оголошується рецензія, відзив керівника і відзиви підприємств та організацій (якщо вони є). Потім здобувач відповідає на зауваження рецензента та запитання членів ДЕК. Загальна тривалість захисту кваліфікаційної роботи не повинна перевищувати 30 хвилин.

Здобувачу, що склав екзамени з оцінкою «відмінно» не менше чим з 75 % всіх дисциплін навчального плану, а з інших дисциплін – з оцінкою «добре», та захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою «відмінно», видається диплом з відзнакою. В тих випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ДЕК визначає, чи може здобувач подати на повторний захист ту ж саму роботу з доопрацюванням, що визначається комісією, або зобов'язаний розробити нову тему, яка устанавлюється випусковою кафедрою.

Здобувач вищої освіти, що навчався з відривом від виробництва, та отримав при захисті кваліфікаційної роботи незадовільну оцінку, відраховується з академії. Він допускається до повторного захисту роботи протягом п'яти років після закінчення академії при поданні позитивної характеристики з місця роботи. Здобувачам, що не захистили кваліфікаційну роботу з поважних причин (документально підтверджених), ректор ДДМА може збільшити термін навчання до наступного періоду роботи ДЕК, але не більше одного року.

Захищені кваліфікаційні роботи зберігаються в ДДМА на правах цінних документів. Матеріали кваліфікаційних робіт зберігаються п'ять років.

Щорічно найкращі кваліфікаційні роботи направляються на огляди- конкурси, що проводяться відповідно з діючим «Положенням про конкурс кваліфікаційних проектів и магістерських робіт в ДДМА».

1.6. Методи та критерії оцінювання

В процесі підготовки та захисту кваліфікаційної роботи використовуються наступні методи: оцінювання участі здобувачів у науково-практичних заходах, тренінгах за участь у тематичній дискусії, за виступ із презентацією науково-дослідної роботи; оцінювання презентації результатів виконання завдань та досліджень; оцінювання використання сучасних інформаційних технологій; оцінювання вміння застосовувати творчі підходи в процесі наукового пошуку інформації; оцінювання якості опрацювання здобувачем літератури, законодавчої бази та електронних джерел за темою дослідження; перевірка на відповідність стандартам академічної доброчесності з наступним допуском або недопуском до захисту; оцінювання науково-практичних результатів кваліфікаційної роботи магістра, їх презентації та захисту з урахуванням відгуку керівника, рецензента та атестаційної комісії.

Результати захисту магістерських кваліфікаційних робіт обговорюються ДЕК на закритому засіданні. Як необхідні вимоги враховуються: відповідність теми напрямку фахової підготовки і її актуальність.

Оцінювання виконаних робіт здійснюється на підставі об'єктивних критеріїв за 100-бальною шкалою, а саме:

- 1) ступінь самостійності виконання й оригінальність матеріалів ДР (1–20 балів);
- 2) глибина практичного аналізу проблеми й застосування сучасних методів дослідження (1–20 балів);
- 3) науково-практичний рівень результатів (1–30 балів);
- 4) якість викладення змісту пояснювальної записки (1–10 балів);
- 5) презентація роботи, стиль викладення, мовна грамотність, якість графічного матеріалу, реакція на поставлені запитання, комунікативні здібності здобувача (1-20 балів);

Таким чином, попередня оцінка може становити від п'яти до ста балів. Позитивним оцінкам відповідає така кількість набраних балів:

- від 55 до 74 балів – задовільно;
- від 75 до 89 балів – добре;
- від 90 до 100 балів – відмінно.

При визначенні ступеня самостійності виконання та оригінальності матеріалів роботи враховують відгук наукового керівника і зовнішню рецензію.

Оцінка якості оформлення роботи відбиває ступінь володіння здобувачем літературною мовою і професійною термінологією, вміння логічно, аргументовано викладати результати досліджень і розробок, вдало використовувати графічний матеріал. Враховується також дотримання стандартів та інструктивно-методичних вказівок щодо оформлення

кваліфікаційної роботи.

Презентація роботи характеризує вміння здобувача стисло, змістовно, переконливо й наочно демонструвати основні результати роботи, відповідати на поставлені в ході захисту запитання, а також на зауваження наукового керівника і рецензента. При цьому враховуються успішність здобувача (середній бал), оцінки наукового керівника і рецензента.

Рішення про отримання ступеня вищої освіти «магістр» і про загальну оцінку роботи ухвалюється на закритому засіданні ДЕК відкритим голосуванням. Результати засідання ДЕК оголошуються його головою в день захисту після оформлення протоколу засідання ДЕК.

РОЗДІЛ 2. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

2.1. Загальні положення

МКР виконують, дотримуючись вимог чинних державних стандартів [1-3]. З огляду на високі вимоги нормативних документів, необхідно неухильно дотримуватися порядку подання окремих видів текстового матеріалу, таблиць, формул та ілюстрацій, а також правил оформлення роботи. При написанні роботи здобувач повинен обов'язково покликатися на авторів і джерела, із яких запозичив матеріали або окремі результати. Використовуючи ідеї або розробки, що належать також і співавторам, разом із якими були написані наукові праці, здобувач повинен відзначити цей факт у роботі. У роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтологій.

Роботу подають на підпис відповідальному за нормоконтроль у незшитому вигляді. Кваліфікаційна робота магістрів економічного профілю: max обсяг 110 сторінок, розділ з охорони праці 12-15 сторінок.

МКР друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Інтервали на папері формату А4 або комп'ютерів з використанням шрифтів текстового редактора Word розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом.

Текст МКР друкують, залишаючи поля таких розмірів: ліве - 30 мм, праве - 15 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким. Щільність тексту МКР всюди однакова.

Вписувати в текст МКР окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки, описки, графічні неточності, які виявилися під час написання МКР, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою та нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту

(фрагменту малюнка) машинописним способом. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Текст основної частини МКР поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин МКР «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ». «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до набору. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розбивку в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3 інтервалам.

Кожну структурну частину МКР треба починати з нової сторінки.

До загального обсягу МКР, визначеного Порядком, не входять додатки., але всі сторінки ДР підлягають суцільній нумерації.

2.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою МКР є титульний аркуш, який підлягає загальній нумерації сторінок МКР. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних - номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в ДР безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках ДР, вносять до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення,

розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі ДР подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Якщо в розділі МКР одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2».

Формули в ДР (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) - перша формула третього розділу.

Примітки до тексту і таблиць, в яких наводять довідкові та пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші кілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

2.3. Ілюстрації

Ілюструють МКР, виходячи з певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту, запобігти невиправданним пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст - ілюстрації.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис).

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після їхніх номерів. Після назви ставиться крапка.

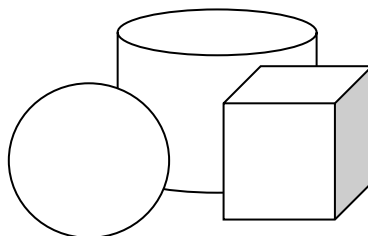

Рисунок 2.1 – Приклади геометричних фігур

За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковими підписами).

Підпис під ілюстрацією зазвичай має чотири основні елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається словом «Рисунок ...»;
- порядковий номер ілюстрації в межах розділу, який вказується без знака номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного;
- експлікацію, яка будується так: деталі сюжету позначають цифрами, які виносять у підпис, супроводжуючи їх текстом. Експлікація не замінює загального найменування сюжету, а лише пояснює його.

У разі, якщо на ілюстрації присутні буквені або цифрові позначення (нумерація графіків, кривих, інших елементів зображення, аббревіатури, скорочення тощо), їх необхідно розшифрувати або в підрисунковому підписі, або в тексті роботи.

Основними видами ілюстративного матеріалу в МКР є креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма, графік. Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 3.1)» або зворот типу: «...як це видно з рис. 3.1» або «... як це показано на рис. 3.1».

Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення (електрографічне копіювання, мікрофільмування). Ілюстрації виконують чорнилом, тушшю або пастою чорного кольору на білому непрозорому папері.

У МКР слід застосовувати лише штрихові ілюстрації й оригінали фотознімків. Фотознімки розміром, меншим за формат А4, наклеюють на стандартні аркуші білого паперу формату А4.

2.1. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць. Приклад побудови таблиці

Таблиця (номер)

Назва таблиці		
Г		Заголовки

оловка					граф Підзаголовки граф
Р ядки					
Боковик (заголовки рядків)			Графи (колонки)		

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею та друкують симетрично до тексту. Назву та слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву наводять жирним шрифтом.

За логікою побудови таблиці її логічний суб'єкт, або підмет (позначення тих предметів, які в ній характеризуються), розміщують у боковику, головці чи в них обох, а не у прографці; логічний предикат, або присудок, таблиці (тобто дані, якими характеризується підмет) - у прографці, а не в головці чи боковику. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику - всіх даних цього рядка.

Заголовок кожної графи в головці таблиці мусить бути по можливості коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Боковик, як і головка, потребує лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним.

У прографці повторювані елементи, які стосуються до всієї таблиці, виносять у тематичний заголовок або в заголовок графи; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи збігалися; неоднорідні - посередині графи; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою від 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці вносити не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку ДР або з поворотом за стрілкою годинника. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини та розмішувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому - боковик.

Коли текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінювати лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те саме», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які

повторюються, не можна. Якщо цифрові або інші дані в якомусь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

2.5. Формули

При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил.

Найбільші, а також довгі та громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують усередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння та формули відокремлюють од тексту. Вище і нижче кожної формули залишають інтервал не менше одного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (\times).

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в подальшому тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формулу взято в рамку, то її номер записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, яке знаходиться всередині групи формул і спрямоване в бік номера.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула є складовою речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього потребує побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники та матриці, можна розділові знаки не ставити.

2.6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні МКР здобувач повинен посилатися на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, завдання, питання, вивченню яких вона присвячена. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування документа, забезпечують необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал, не входить до останнього видання.

Коли використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання в МКР.

Посилання в тексті ДР на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Коли в тексті МКР необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у квадратних дужках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Приклад:

Цитата в тексті: «... незважаючи на пріоритетне значення мовних каналів зв'язку між діловими партнерами, ні в якому разі не можна ігнорувати найбільші канали передавання інформації [6, с. 29]».

Рекомендується в основному тексті або у заключних абзацах розділів давати посилання на особисті наукові праці здобувача (принаймні ті, перелік яких наведено в авторефераті).

Посилання на ілюстрації ДР вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: «рис.1.2».

Посилання на формули ДР вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці МКР необхідно посилатися в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл.1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити *цитати*.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора ДР до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

е) коли автор МКР, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора ДР, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки.

2.7. Оформлення списку використаних джерел

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування та рекомендований при написанні МКР), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку. Відомості про джерела, внесені до списку, необхідно давати відповідно до вимог міждержавних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць (додаток Е).

2.8. Додатки

Додатки оформлюють як продовження ДР на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті ДР.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках ДР, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток ___» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: додаток А, додаток Б. Один додаток позначається як додаток А.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою ДР друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ». Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером

ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 -перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 - другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1) - перша формула додатка А.

РОЗДІЛ 3. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА ПЛАГІАТ

3.1 Положення перевірки магістерських кваліфікаційних робіт на плагіат

Перевірка на академічний плагіат здійснюється на кафедрі фінансів, банківської справи та підприємництва на основі Тимчасового положення «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних, та навчальних роботах у Донбаській державній машинобудівній академії» керівником ДМР.

Перевірка ДМР на наявність академічного плагіату проводиться з використанням програмно-технічних засобів за допомогою однієї або декількох програм, які знаходяться у відкритому доступі у мережі Інтернет та визнані науковою спільнотою (Advego Plagiatus, Etxt Antiplagiat, Anti-Plagiarism тощо).

При наданні на кафедру письмових робіт, здобувачі усіх форм навчання, роботи яких підлягають зовнішній перевірці обраною системою, заповнюють і підписують заяву за встановленою формою (додаток Ж), яким підтверджується факт відсутності в цій роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, та інформованість про можливі санкції у випадку виявлення плагіату. Відмова у належному заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою не допуск письмової роботи до захисту.

Автор магістерської кваліфікаційної роботи повинен також дати дозвіл щодо перевірки матеріалу в системі «eТХТ Антиплагіат» або іншої системи (за рішенням методичного семінару кафедри) та зберіганні роботи в репозитарії кафедри або Академії (додаток Ж).

Викладач, який призначений на кафедрі як відповідальний за перевірку на плагіат, вводить текст роботи в відповідну систему та перевіряє її на унікальність. Перевірка здійснюється як зовнішня, так і внутрішня для академічних робіт, які знаходяться в закритому доступі на кафедрі.

Після перевірки на плагіат відповідальний за перевірку (або керівник роботи) видає висновок (додаток Ж) у роздрукованому вигляді.

Цей висновок додається до письмової роботи при її захисті.

Керівник кваліфікаційного проекту (роботи) несе відповідальність за наявність у кваліфікаційній роботі відміток про відсоток оригінальності розділів з економіки і охорони праці і за перевірку своєї частини кваліфікаційної роботи у встановлені строки, прийняття рішення про доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про її допуск до попереднього захисту.

Керівник (викладач), який виявив низький відсоток оригінальності у роботі здобувача попереджає про це автора і виносить рішення про недопуск до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або про видачу нового варіанту завдання (курсова робота), а у разі незгоди автора – інформує службовою запискою завідувача кафедрою.

Факт академічного плагіату (компіляції) у творах здобувачів може бути встановлений комісією, створеною розпорядженням завідувача кафедрою;

Не самостійно виконані роботи здобувачів не можуть бути позитивно оцінені або взагалі не допускаються до захисту.

На завідувача кафедрою покладається функція контролю за дотримання даного Положення шляхом вибіркової перевірки не менше 10% загальної кількості курсових та кваліфікаційних робіт на відповідність відсотку у довідці та фактичному результату.

3.2 Використання «etxt Антиплагіат» для оцінки унікальності магістерських кваліфікаційних робіт

Технічною базою для перевірки на плагіат МКР є безкоштовна програма etxt Антиплагіат. Перевірка плагіату проводиться керівником кваліфікаційного проекту. Здобувач повинен подати керівнику проекту матеріали у форматі doc або docx. Інтерфейс програми представлено на рис. 3.1.

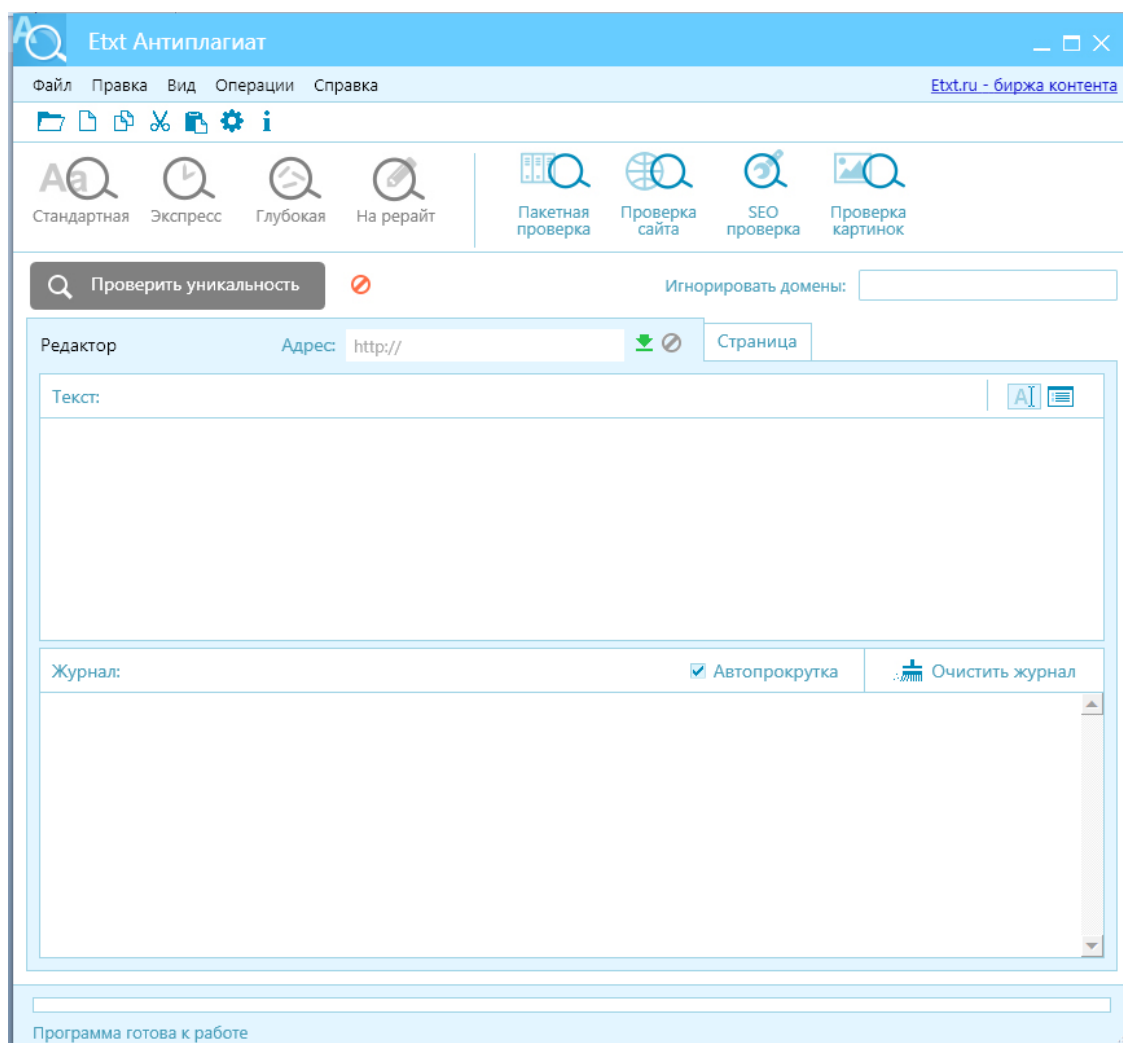

Рисунок 3.1 – Інтерфейс програми «etxt Антиплагіат»

Він дозволяє відкрити і перевірити файл (Файл – Відкрити файл), провести настройку програми (Операції – Налаштування) і запустити процес кнопкою «Перевірити унікальність». Вікно налаштування представлено на рис. 3.2.

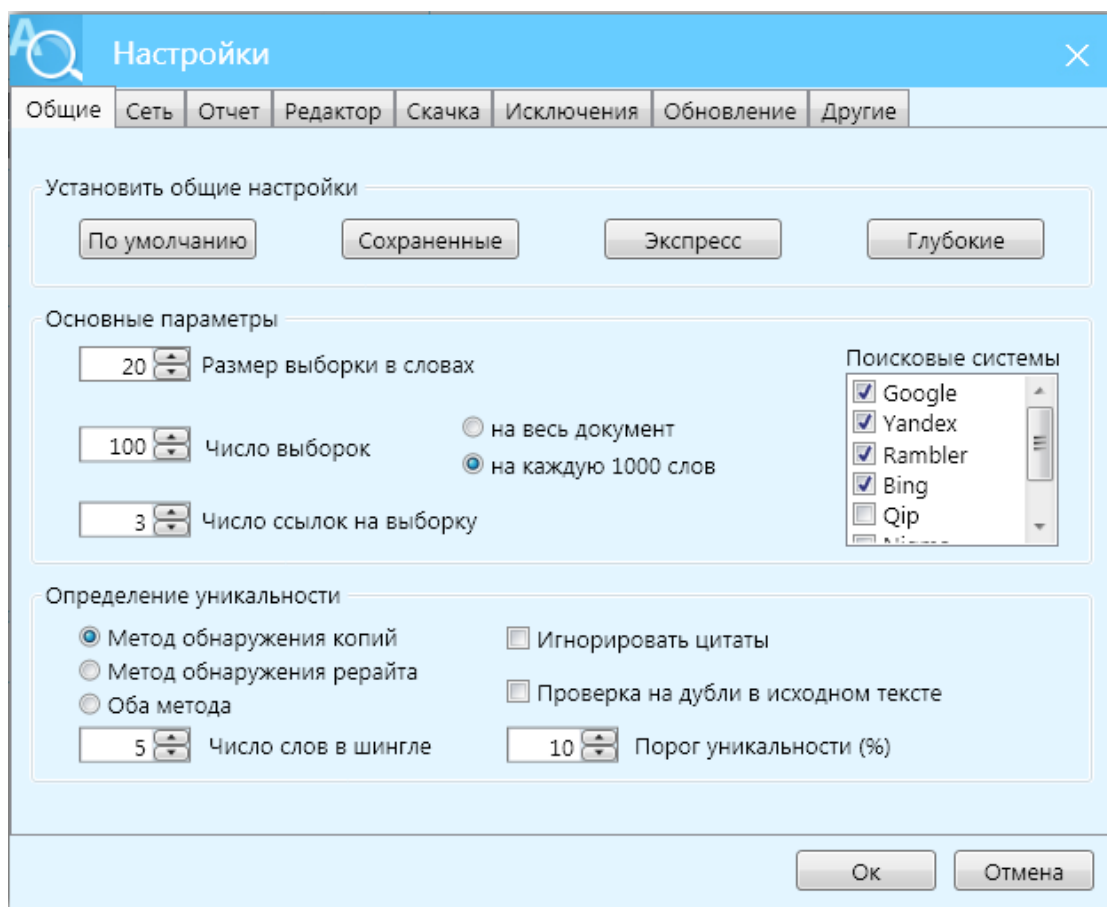

Рисунок 3.2 – Вікно налаштування

На вікні налаштування потрібно звернути увагу на число вибірок (бажано 100 вибірок на 1000 слів). Слід врахувати, що на одній сторінці знаходиться близько 200 слів.

Необхідно також збільшити з 3 до 5 число слів в шінгле (ланцюжки слів вводяться в пошукову систему).

Розмір вибірки принципового значення не має, можна взяти 10 або 20 слів, число посилань на вибірок збільшувати не слід.

Більше ніяких налаштувань робити не потрібно.

Після перевірки тексту програма виводить звіт – у полі Текст підфарбовується скопійований текст (тут можна проаналізувати суть скопійованого фрагмента, можливо це найменування документів або технічні умови, які іншими словами виразити не можна).

У полі **Журнал** відображаються інтернет-посилання джерел інформації, з яких скопійовані деякі матеріали і виводиться основний результат – відсоток унікальності тексту. Результат перевірки представлено на рис. 3.3.

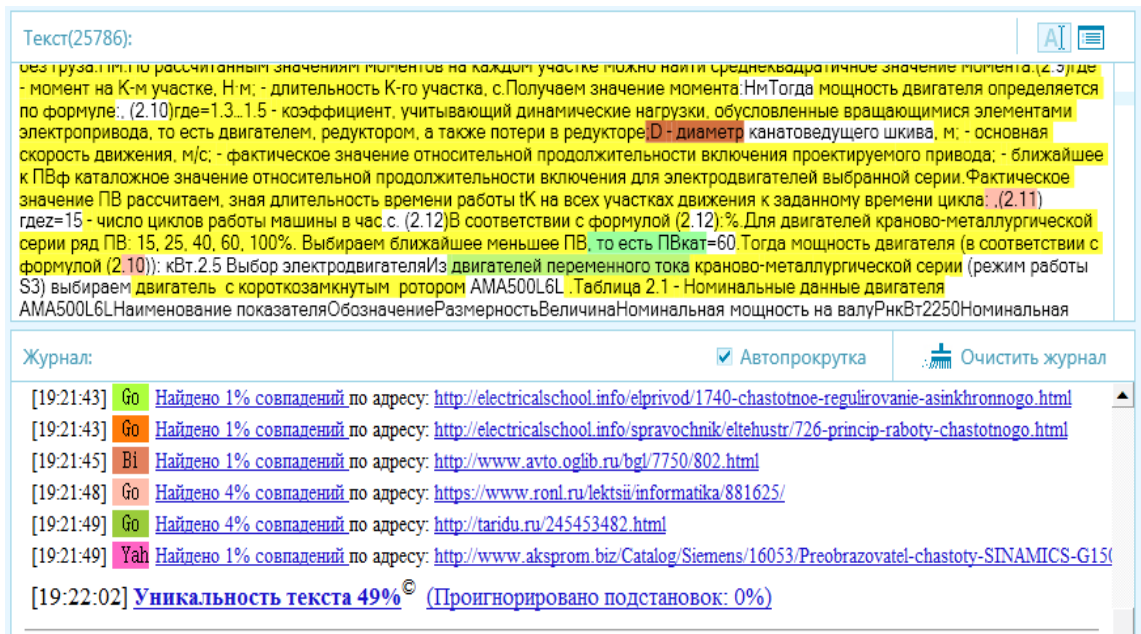

Рисунок 3.3 – Результати перевірки etxt Антиплагіат

Результати аналізу можна зберегти у вигляді файлу .mht. Для цього заходимо в меню «Файл» вибираємо «Автозбереження». При цьому випадає список звітів, останній звіт буде знаходитися внизу списку, рис. 3.4.

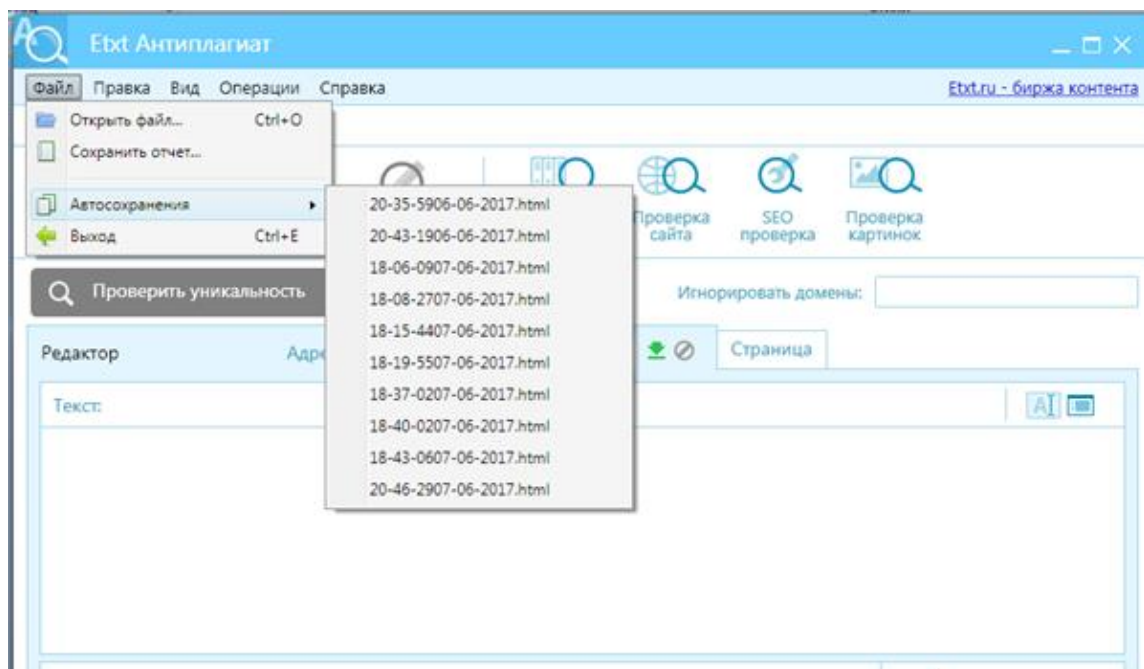

Рисунок 3.4 – Результат etxt Антиплагиат

За результатами перевірки керівник кваліфікаційного проекту складає довідку, яку здобувач надає в ДЕК.

Додаток А

Рекомендована тематика магістерських кваліфікаційних робіт

1. Удосконалення системи управління конкурентоспроможністю підприємства
2. Управління оцінкою вартості бізнесу та обґрунтування заходів щодо перспектив її зростання
3. Розробка та обґрунтування проекту підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства
4. Розробка та обґрунтування стратегії підвищення ефективності діяльності підприємства
5. Управління формуванням мотиваційного механізму підвищення продуктивності праці персоналу підприємства
6. Розробка та обґрунтування маркетингової стратегії підприємства
7. Маркетинговий потенціал підприємства та стратегія підвищення ефективності його використання
8. Обґрунтування проекту диверсифікації діяльності підприємства
9. Формування системи управління якістю продукції підприємства
10. Розробка та обґрунтування програми реінжинірингу підприємства
11. Розробка та обґрунтування доцільності використання аутсорсінгу на підприємстві
12. Обґрунтування та інвестиційне забезпечення проекту розвитку підприємства
13. Фінансова політика підприємства та обґрунтування проекту підвищення її ефективності
14. Конкурентні переваги підприємства та обґрунтування стратегії їх забезпечення
15. Ефективність підприємницької діяльності фірми та обґрунтування стратегії її розвитку
16. Розробка бізнес-моделі підприємства на базі мережі бізнес-процесів
17. Система бізнес-процесів підприємства та її оптимізація
18. Впровадження системи оцінювання ефективності брендингу компанії
19. Удосконалення транспортно-експедиційної діяльності торговельного підприємства
20. Електронна комерція в умовах конкуренції, як сучасна форма організації бізнесу
21. Розвиток логістичних систем в сфері матеріально-технічного забезпечення підприємницької діяльності
22. Формування стратегії управління товарним асортиментом підприємства
23. Стратегічне управління збутовою діяльністю підприємства
24. Планування розвитку зеленого туризму як елементу підприємництва в сільських територіях
25. Перспективи розвитку підприємництва в Україні в умовах євроінтеграції та децентралізації регіонів
26. Державна регуляторна політика в системі забезпечення розвитку підприємницької діяльності

27. Розвиток експортного потенціалу суб'єктів підприємницької діяльності
28. Розвиток інноваційного потенціалу суб'єктів підприємницької діяльності
29. Обґрунтування механізмів фінансування розвитку підприємництва
30. Проблеми та напрями забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності
31. Інформаційні технології та інформаційна безпека в підприємницькій діяльності
32. Експертиза і митне оформлення експорту/імпорту (вид сировини / товару)
33. Маркетингове забезпечення реалізації продукції сільськогосподарського підприємства на ринку продукції
34. Ефективність діяльності підприємства на внутрішньому і зовнішньому ринках продукції
35. Маркетингове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності агропромислового підприємства
36. Механізм державної підтримки розвитку підприємницької діяльності у сфері торгівлі та напрями його вдосконалення
37. Прогнозування попиту на окремі товари та послуги на регіональному споживчому ринку
38. Прогнозування конкурентного статусу на споживчому ринку (вид сировини / товару, послуги)
39. Брендинг на підприємстві: формування та забезпечення ефективності використання
40. Розвиток практики соціально відповідального ведення бізнесу на вітчизняних підприємствах
41. Розвиток та ефективність діяльності віртуальних підприємств
42. Формування асортименту та експертиза якості (вид товару)
43. Роздрібна торгівля (вид товару): стан та перспективи розвитку в умовах конкуренції
44. Роздрібні торговельні мережі як перспективний розвиток торгівлі в Україні за матеріалами торговельних мереж
45. Дослідження виробництва, асортименту та якості (вид товару) різних виробників (за матеріалами магазину)
46. Дослідження (вид товару) та перспективи його використання у харчовій промисловості
47. Удосконалення торговельної діяльності підприємств у сервісному обслуговуванні населення
48. Діагностика організаційної структури управління підприємства та шляхи її реформування
49. Інтегрована система показників фінансово-економічного стану підприємства
50. Діагностика та управління економічною безпекою підприємства
51. Функціонально-вартісна діагностика системи управління підприємством
52. Діагностика та управління виробничим потенціалом підприємства
53. Діагностика та управління конкурентоспроможністю підприємства
54. Діагностика та управління інвестиційним потенціалом підприємства.
55. Діагностика та управління інноваційним потенціалом підприємства

Додаток Б
Титульний аркуш кваліфікаційної роботи

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет економіки та менеджменту

(повна назва факультету)

Кафедра «Фінанси, банківська справа та підприємництво»

(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота магістра

другого (магістерського) рівня

(рівень вищої освіти)

на тему **«ТЕМА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ»**

Виконав здобувач: (ст. гр. _____)

галузі знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(назва програми)

Здобувач _____

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(прізвище та ініціали)

Рецензент _____

(прізвище та ініціали)

Краматорськ - 2020

Додаток В
Завдання на кваліфікаційну роботу

Донбаська державна машинобудівна академія

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет Економіка та менеджмент

Кафедра Фінанси, банківська справа та підприємництво

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

(шифр і назва)

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр і назва) (шифр і назва спеціальності)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедрою ФБСП _____

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____

затверджені наказом вищого навчального закладу від «__» ____ 201__ р. № ____

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1			
2			
3			
Н. контроль			

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Пор. №	Назви етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Збір даних для виконання магістерської роботи		
2	Вивчення нормативної бази та літературних джерел		
3	Написання теоретичної частини магістерської роботи		
4	Написання аналітичної частини магістерської роботи		
5	Робота над рекомендаційним розділом магістерської роботи		
6	Проходження нормоконтролю та підготовка до захисту магістерської роботи		

Здобувач

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Додаток В
ЗМІСТ
(Зразок)

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Мета, завдання та напрями здійснення фінансової діагностики ...	7
1.2. Інформаційна база визначення фінансового стану.....	10
1.3. Методика діагностики фінансового стану підприємства.....	23
Висновки до розділу 1.....	
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО ТОВ «АЛМАЗ».....	32
2.1. Аналіз й оцінка активів і зобов'язань підприємства	40
2.2. Аналіз ліквідності та фінансової стійкості підприємства	45
2.3. Аналіз ділової активності та рентабельності	57
Висновки до розділу 2.....	69
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЗІ СТАБІЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «АЛМАЗ»	70
3.1. Загальні рекомендації щодо стабілізації фінансового стану підприємства	70
3.2. Амортизаційна політика підприємства, як один з напрямків оновлення основних фондів	79
3.3. Модель прогнозування витрат пов'язаних з охороною праці й підвищенням техніки безпеки на підприємстві.....	87
Висновки до розділу 3.....	97
ВИСНОВКИ	103
ДОДАТКИ	107
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	110

Додаток Д
Титульний лист автореферату
(зразок)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

БОЛОТОВА Валерія Андріївна

**ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ
ДІЯЛЬНОСТІ ВІРТУАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

**Реферат
магістерської роботи на здобуття
ступеня вищої освіти «магістр»**

Краматорськ – 2018

Додаток Е
Приклади оформлення
бібліографічного опису в списку джерел

Список літератури:
Опис книги
Иванов Л. В., Смирнов В. С. <i>Факторный анализ в социальных исследованиях</i> . Москва: Наука, 1996. 352 с.
Власов П. К., Липницкий А. В., Луцихина И. М., Макшанов С. И., Маничев С. А., Никифоров Г. С., Почебут Л. Г., Смирнов П. И., Ходырева Н. В., Хрящева Н. Ю. <i>Психология менеджмента</i> / ред. Никифоров Г. С. Харьков: Гуманит. центр, 2007. 300 с.
Опис перекладної книги
Харман Г. <i>Современный факторный анализ</i> . Москва: Статистика, 1972. 489 с.
<i>Классификация и кластер</i> / ред. Дж. Вэн Райзин. Москва: Мир, 1980. 389 с
Опис статті з журналу
Петров В. С. Применение методов кластерного анализа при обработке данных экспертного опроса. Изв. АН СССР. Сер.: <i>Техн. кибернетика</i> . 1985. Т. 202, № 3. С. 15–18.
Zhang Z., Zhu D. Experimental research on the localized electrochemical micromachining // <i>Электрохимия – Russian Journal of Electrochemistry</i> . 2008. Т. 44, № 8. С. 926–930. doi: 10.1134/S1023193508080077
Опис статті з триваючого видання (збірника праць)
Тишков В. Т. Кластерный анализ в социальных исследованиях. <i>Вестн. Харьк. политехн. ин-та</i> . Сер.: <i>Техн. кибернетика и ее приложения</i> . Харьков, 1990. № 260, вып. 10. С. 5–7.
Лобанова Л. С., Пасічник В. О., Черняк О. О. Оптимізація обчислень в інтегральному методі найменших квадратів наближення функцій однієї та двох змінних. <i>Вісник НТУ «ХП»</i> . Харків, НТУ «ХП», 2010. № 9. С. 57–62.
Иванов Л. В., Петров В. С. Новый алгоритм классификации объектов, описываемых качественными признаками. <i>Статистический анализ социально-экономических данных</i> / ред. Р. В. Сидоров. Київ: Наук. думка, 1997. С. 57–65.
Опис матеріалів конференції
Иванов Л. В. Статистический подход к обработке социологических данных. <i>Труды междунар. конф. «Социология и математика»</i> . Т. 2. Харьков: НТУ «ХПИ», 2006. С. 5–9.
Гамаюн І. П., Безменова О. М. Оцінювання міри схожості між об'єктам, що характеризуються кількісними і номінальними ознаками. <i>Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. Тези доповідей XXI міжнародної науково-практичної конференції. Ч. 1 (29–31 травня 2013 р., Харків)</i> . Харків: НТУ «ХП», 2013. С. 9.
Опис посилання на Internet-ресурс

Голубев Л. Н., Безменов Н. И. Применение факторного анализа в онкологических исследованиях. <i>Вестник Харьковского политехнического института: сб. науч. тр.</i> Харьков: Вища шк., 1984. № 209: Техническая кибернетика и ее приложения, вып. 4. С. 38–39. URI: http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/33043 (дата обращения 25.12.2017)
<i>Вісник НТУ «ХПІ» / Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».</i> URL: http://vestnik.kpi.kharkov.ua (дата звернення: 30.03.2014).
Чеканов Д. <i>Рендеринг с помощью вокселей: новый уровень графики в играх?</i> . URL: http://www.thg.ru/graphic/voxel_ray_casting (дата звернення: 20.01.2013).
Опис дисертації
Северин В. П. <i>Модели и методы оптимизации показателей качества систем автоматического управления энергоблока атомной электростанции: дис. ... д-ра техн. наук: 05.13.07.</i> Харьков, 2007. 470 с.
Азаренков В. И. <i>Аналитическое решение уравнения теплопроводности в задачах анализа и синтеза температурных полей радиоэлектронной аппаратуры: дис. ... канд. техн. наук: 01.05.02.</i> Харьков, 2015. 225 с.
Опис автореферата дисертації
Северин В. П. <i>Моделі та методи оптимізації показників якості систем автоматичного керування енергоблоку атомної електростанції: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра техн. наук: спец. 05.13.07 «Автоматизація технологічних процесів».</i> Харків, 2007. 35 с
Джафарі Хенджані Сайед Моджтаба. <i>Багатокритеріальний синтез інтелектуальних систем керування енергоблоків АЕС генетичними алгоритмами: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.13.07 «Автоматизація технологічних процесів».</i> Харків, 2010. 20 с
Опис стандарту
ДСТУ 3582:2013. <i>Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ) / Нац. стандарт України.</i> Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с.
ГОСТ 8.586.5–2005. <i>Методика выполнения измерений расхода и количества жидкостей и газов с помощью сужающих устройств.</i> Москва: Стандартинформ, 2007. 10 с.
Опис патенту
Палкин М. В. Пат. 2187888, Российская Федерация. <i>Способ ориентирования по крену летательного аппарата с оптической головкой самонаведения.</i> 2006.
Чугаева В. И. Пат. 2187888, Российская Федерация. <i>Приемопередающее устройство.</i> 2002.
Опис посилання на електронний ресурс локального доступу
Флінов М. Е. <i>Підприємництво С#.</i> 2-е изд. Санкт-Петербург: БХВ-Петербург, 2012. 1 електр. опт. диск (DVD-RW).

Додаток Ж

Зразки документів для проведення перевірки роботи на плагіат

ЗГОДА

**на перевірку матеріалу (кваліфікаційної роботи магістра)
в системі «Антиплагіат» та зберіганні роботи в репозитарії
кафедри «Фінанси, банківська справа та підприємництво» та ДДМА**

Я, _____

ст. гр. _____,

підписуючи цей документ, надаю згоду Власнику бази даних (кафедра «Фінанси, банківська справа та підприємництво») на збір, обробку та використання матеріалів кваліфікаційної роботи з метою перевірки в системі «Антиплагіат» або іншої системи (за рішенням методичного семінару кафедри) та зберіганні роботи в репозитарії кафедри (Академії).

Підтверджую, що з Тимчасовим положенням «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних, та навчальних роботах у Донбаській державній машинобудівній академії» ознайомлений.

Матеріали автора також можуть бути використані Власником або третіми особами з метою та на умовах, що визначені відповідно до ст. 32 Закону України «Про вищу освіту» та до Закону України «Про захист персональних даних».

Власник зобов'язується використовувати матеріали справедливо і законно відповідно до законодавства. У разі зміни мети обробки матеріалів Власник має повідомити про це суб'єкта і отримати згоду на обробку його матеріалів у відповідності зі зміненою метою.

(підпис)

(П.І.Б.)

Дата _____

АКТ

перевірки на унікальність тексту магістерської кваліфікаційної роботи в мережі Інтернет

Відповідно до даних програми «Антиплагіат» _____

файл бакалаврська робота. Doc _____

(назва файлу)

Магістерська робота на тему _____

(тема кваліфікаційної роботи)

здобувача гр. _____

(П.І.Б.)

містить _____ (вказати відсоток) оригінального тексту.

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис) (П.І.Б.)

Перевірку здійснили _____
(підпис) (П.І.Б.)

(підпис) (П.І.Б.)

Результати перевірки розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Фінанси, банківська справа та підприємництво»

(Протокол № _____ від «_____» _____ р.)

Завідувач кафедри _____
(підпис) (П.І.Б.)

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання магістерської кваліфікаційної роботи

Я, _____,

(П.І.Б.)

здобувач гр. _____ факультету Економіки та менеджменту,

Донбаської державної машинобудівної академії, заявляю:

моя кваліфікаційна робота на тему: _____

представлена для захисту у державну екзаменаційну комісію, виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше дослідницьких робіт, кандидатських і докторських дисертацій мають відповідні посилання. Я ознайомлений (а) з Тимчасовим положенням «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних, та навчальних роботах у Донбаській державній машинобудівній академії», згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску кваліфікаційної роботи до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

(підпис)

(П.І.Б.)

Дата _____ року

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Порядок формування Переліку наукових фахових видань України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0148-18#n15> (дата звернення: 25.01.2018)
2. *Правила оформлення статей, поданих для опублікування у Віснику*. URL: <http://vestnik.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2018/02/Rules.docx>. (дата звернення: 27.01.2018).
3. Таблиця українських скорочень. URL: <http://vestnik.kpi.kharkov.ua/skorochennya> (дата звернення: 27.01.2018).
4. Безменов М. І. *Рекомендації щодо оформлення списків літератури у Віснику Національного технічного університету «ХПИ»*. URL: <http://vestnik.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2018/04/References.pdf> (дата звернення: 15.04.2018).
5. Главчева Ю. Н. *Научные журналы: требования международных систем*. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/15003> (дата звернення: 27.01.2018).
6. Шпак В. І. *Вимоги до оформлення курсових, кваліфікаційних і магістерських робіт: методичні вказівки для здобувачів економічних спеціальностей і магістрів технічних спеціальностей*. Краматорськ, 2011. 36 с.
7. *Тимчасове положення «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних, та навчальних роботах у Донбаській державній машинобудівній академії»* (розглянуто на засіданні Вченої ради ДДМА протокол 7 від 22 лютого 2018 р.) Краматорськ, 2018. 34 с.
8. Штангрет А.М. *Методичні вказівки до виконання та оформлення магістерських кваліфікаційних робіт здобувачами спеціальності 073 «Менеджмент» (спеціалізація «Управління фінансово-економічною безпекою»)*. Львів, 2016. 38.
9. Махмудов Х.З. *Методичні рекомендації до виконання магістерських кваліфікаційних робіт здобувачами ступеня вищої освіти «Магістр» освітньо-професійна програма Підприємництво, спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»* / [Х.З. Махмудов, О.С. Михайлова, Ю.В. Вакуленко та ін.]. Полтава, 2017. 74 с.